

Pedagogisch beleidsplan

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
1. Visie en doelstelling	3
Visie op kinderopvang	
Pedagogische doelstelling	
Pedagogische uitgangspunten	
2. Een veilige, vertrouwde en uitdagende omgeving	4
Accommodaties	
Inrichting	
Plaatsing	
Wenprocedure	
Dagpvang 0-4 jaar	
Buitenschoolse opvang 4-13 jaar (BSO)	
Dagprogramma	
Buitenspelen	
Open-deuren-beleid	
Personeel	
Inzet personeel	
3. Welbevinden van het kind als individu en binnen de groep	12
Algemene uitgangspunten	
Een veilige, vertrouwde relatie	
Dagelijkse communicatie	
Vertrouwde relatie tussen kinderen	
Mentorschap	
Kinderen volgen in hun ontwikkeling	
4. Ontwikkelingsgericht werken en competenties van kinderen	15
Pedagogische (opvoedings)doelen en competenties	
Kinderparticipatie in de BSO	
Kinderen uitdagen per ontwikkelingsgebied	
5. Het overbrengen van waarden en normen	19
6. Samenwerking met ouders	22
Bijlage 1	
Taken en verantwoordelijkheden van stagiaire BOL-opleiding niveau 3 en 4	

Pedagogisch beleidsplan

Voorwoord

Voor u ligt het **pedagogisch beleidsplan** van SOL Ambacht. Het pedagogisch beleidsplan is geen statisch geheel. Werken met kinderen is een levendig en dynamisch gebeuren en daarom is dit beleid een leidraad waarover discussie mogelijk is en dat bijgesteld kan worden.

Als organisatie hebben wij ons de opdracht gesteld om een pedagogisch beleids- en werkplan te schrijven om voortdurend te werken aan kwaliteit en die kwaliteit te bewaken. Het pedagogisch beleidsplan is richtinggevend. Voor de dagelijkse praktijk is deze verwoord in het pedagogisch werkplan 0-4 jaar, het VE-werkplan en het pedagogisch werkplan 4-13 jaar. Het geeft inzicht in onze uitgangspunten met betrekking tot de ontwikkeling en opvoeding van kinderen en de functie die SOL Ambacht daarin heeft.

Het hebben van een pedagogisch beleids- en werkplan biedt voordelen:

Ø *Medewerkers* gebruiken het als leidraad en reflectie op hun dagelijks handelen. Voor nieuwe medewerkers geeft het een goed beeld van onze werkwijze;

Ø *Ouders*, die voor de opvang van hun kinderen gebruik maken van de kindercentra of overwegen om dat te doen, kunnen we inzicht geven over de wijze waarop wij met kinderen omgaan;

Ø *kinderen* bieden we veiligheid, zorg, structuur en ontwikkelingsmogelijkheden.

1. Visie en doelstelling

Visie op kinderopvang

SOL Ambacht heeft de ambitie de plek te zijn voor kinderen waarbij de focus ligt op plezier, ontwikkeling en innovatie. Wij faciliteren hierin diverse ontmoetingsplaatsen waar we een breed palet van opvang, activiteiten, speel- en ontwikkelingsprogramma's aanbieden. Wij betrekken de directe omgeving van het kind hier actief bij en werken samen met alle lokale partners die zich, net als wij, richten op de groei van kinderen. Voor de ontwikkeling van onze medewerkers hebben we de Ambacht Academy waar zelfontplooiing en professionele groei centraal staan.

Pedagogisch doelstelling

Een kind ontwikkelt zich maximaal als het plezier heeft. SOL Ambacht is een kleurrijk en toegankelijk ontmoetingspunt waar kinderen spelen en leren.

Pedagogische uitgangspunten

- een veilige, vertrouwde en uitdagende omgeving creëren;
- zorgdragen voor het welbevinden van het kind als individu en als onderdeel van een groep;
- het bevorderen van de ontwikkeling van sociale competenties;
- het bevorderen van de ontwikkeling van persoonlijke competenties;
- respect tonen voor anderen;
- samenwerken met ouders;

2. Een veilige, vertrouwde en uitdagende omgeving

Accommodaties

SOL Ambacht kent vier soorten opvang: dagopvang, buitenschoolse opvang, peuterspeelgroepen en Siem. Alle opvang wordt geboden in goede en veilige gebouwen.

Om die veiligheid te waarborgen, heeft iedere locatie zijn eigen beleidsplan veiligheid en gezondheid. Hierin staat wat risico's op de locaties zijn en wat we eraan doen om deze zo klein mogelijk te maken. Deze is niet alleen gericht op de veiligheid van de gebouwen, maar ook op het leefklimaat binnen het dagelijks handelen van de pedagogisch medewerkers en de kinderen. Alle gebouwen worden jaarlijks gecontroleerd door de brandweer.

Inrichting

Bij de aanschaf van meubilair en speelgoed wordt gelet op veiligheid, duurzaamheid en functionaliteit. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het signaleren van kapot of gevaarlijk meubilair en speelgoed. Als daarvan sprake is, geven zij dit aan bij de SOL manager. Die zorgt voor reparatie of vervanging. Jaarlijks is er budget voor vervanging van speelgoed en de aanschaf van nieuw speelgoed. Alle locaties hebben speelhoeken. De ruimtes zijn overzichtelijk en tegelijk uitdagend ingericht. Voor elk ontwikkelingsgebied is voldoende materiaal aanwezig.

De inrichting van de groepsruimten is uitdagend voor de kinderen. Er wordt rekening gehouden met de leef- en bewegingswereld van de kinderen. Om de zelfstandigheid van de kinderen te kunnen stimuleren, zijn er tafels en stoelen waar kinderen zelf of met enige hulp van de pedagogisch medewerker aan en op kunnen zitten. Er zijn kasten waar de kinderen zelf het spelmateriaal kunnen pakken en weer opruimen.

Om de veiligheid van speeltoestellen te garanderen, worden deze jaarlijks gecontroleerd door erkende keurmerkbedrijven. De SOL manager is hiervoor verantwoordelijk.

Alle groepen hebben hoog meubilair waaraan de kinderen met de pedagogisch medewerker eten, drinken of gerichte activiteiten doen.

Plaatsing

Wij streven er naar de kinderen in 1 stamgroep te plaatsen. Wanneer dit niet haalbaar is kan een kind in 2 stamgroepen geplaatst worden. Dit gaat altijd in overleg met de ouders en staat in de leveringsvoorwaarden vermeld.

Bij een lage bezetting van groepen worden er groepen samengevoegd. Hierbij houden we rekening met de leeftijdsindeling, de maximale groepsgrootte en de inzet van pedagogisch medewerkers. Wij zorgen ervoor dat er voor alle kinderen een vertrouwde pedagogisch medewerker op de groep staat.

Door het werken met een open deuren beleid maakt ieder kind contact met de pedagogisch medewerkers van de locatie. Dit zorgt ervoor dat de kinderen en de ouders bekend zijn met alle groepsruimten en met het hele team.

Bij structurele lage bezetting en in vakantieperiodes wordt groepen samengevoegd. Ouders worden tijdig op de hoogte gebracht door de pedagogisch medewerkers en via het informatiebord naast de deur van de groep.

Ouders kunnen naast de vaste opvang dagen incidenteel een extra dag afnemen. De extra dag kan alleen wanneer er ruimte is binnen de groepsbezetting. Wanneer de ouder geen bezwaar heeft kan een kind voor deze extra dag in een andere groep geplaatst worden. Het aanvragen van extra dagen kan via onze ouderapp. Alle afspraken rondom extra dagen staan vermeld in de leveringsvoorwaarden.

Wenprocedure

Om kinderen de gelegenheid te geven een veilige plek in de groep te verwerven en een band met de pedagogisch medewerkers op te bouwen, hanteert SOL Ambacht binnen de dagopvang, PSG en BSO een wenprocedure.

Wennen in de dagopvang en PSG

Er vindt een intakegesprek plaats met een pedagogisch medewerker (tevens mentor van het kind), het kind en de ouder(s) over o.a. het dagritme in de groep en de gewoontes en eventuele bijzonderheden van het kind. Er worden afspraken gemaakt voor de verdere wenprocedure.

Aansluitend aan dit gesprek vindt er een wenmoment plaats van minimaal een uur en maximaal 2 uur, waarbij de ouder het kind achterlaat op de stamgroep waar het kind geplaatst is. De pedagogisch medewerkers spreken desgewenst een tweede of derde moment af als dit de behoefte is van de ouder en/of het kind voordat de daadwerkelijke plaatsing ingaat. Daarom vindt een intakemoment altijd minimaal twee weken voor de startdatum plaats.

Voor kinderen die doorschuiven naar een andere groep binnen dezelfde locaties worden er ook wenmomenten ingepland worden. De pedagogisch medewerker van de huidige groep plant met de pedagogisch medewerker van de nieuwe groep de wenmomenten in, in overleg met de ouders. De wenmomenten worden op verschillende dagdelen gepland waarop het kind altijd aanwezig is. En zo dat een kind alle dagdelen een keer oefent op de nieuwe groep. Er kan van deze regel afgeweken worden als blijkt dat dit voor het kind beter zal zijn. Welbevinden van het kind staat altijd voorop.

Na de wenmomenten en voordat een kind doorstroomt naar de volgende groep volgt er een overdracht moment tussen de pedagogisch medewerkers. De belangrijkste kindgegevens “verhuizen” mee en zijn zichtbaar in Konnect in de nieuwe groep.

Kinderen krijgen de tijd om te wennen wanneer zij starten of doorstromen naar een nieuwe stamgroep. Hier wordt duidelijk aandacht aan besteed door de medewerkers.

Een nieuw kind is welkom op de groep, de medewerker besteed hier aandacht aan door het kind positief aan te spreken wanneer het binnenkomt. Het doel is om een kind zo snel mogelijk veilig en vertrouwd te laten zijn met de opvang en de vaste medewerkers. Daarom

zal de eerste periode de groepsregels voor dit kind losgelaten worden. Een kind dat aan het wennen is mag zijn knuffel en speentje bij zich houden, wanneer het kind gewend raakt zal dit op het tempo van het kind worden afgebouwd. Het kind krijgt extra aandacht van de pedagogisch medewerkers. Het kind wordt daarom vaker op schoot genomen en het wordt individueel begeleid in het maken van het dagritme en de materialen op de groep. Ook wordt het extra begeleid in het activiteiten aanbod en het buiten spelen. Elk kind heeft een eigen plekje op de groep, in de vorm van een mandje of laatje. Door dit eigen plekje te benadrukken bij het kind, zal het zich sneller vertrouwd voelen.

Wennen bij de BSO

Vanaf vier jaar gaan de kinderen naar school en kunnen zij gebruik maken van de buitenschoolse opvang.

Maakt een kind voor de eerst keer gebruik van opvang, dan zal er zeker sprake zijn van een wenperiode, zowel bij het kind als bij de ouder.

De meeste BSO kinderen zijn inmiddels 'doorstroom' kinderen. Zij zijn al gewend aan de dagopvang en hebben al meerdere kinderen uit hun groep zien doorstromen. Zij kijken vaak uit naar de volgende groep. De wenprocedure kan eventueel aangepast worden aan de individuele behoefte van kind en ouders.

Gemiddeld gaat het wennen bij de BSO als volgt:

De eerste afspraak vindt plaats op een geschikt moment zodat de pedagogisch medewerkers voldoende aandacht hebben voor het kind en de ouder.

Er vindt een kennismakingsgesprek plaats tussen de pedagogisch medewerker (tevens de mentor) het kind en de ouder(s) over o.a. het dagritme in de groep en de gewoontes en eventuele bijzonderheden van het kind. Er worden afspraken gemaakt voor de verdere wenprocedure.

De wenaafspraken worden zo gepland dat het kind kan deelnemen aan de BSO-activiteiten en kan wennen aan het opgehaald worden door een pedagogisch medewerker uit school. De pedagogisch medewerkers bespreken steeds met de ouders hoe het wennen verloopt.

Bij de doorstroom van dagopvang naar BSO wordt het wennen indien wenselijk gelijk gepland met het wennen op school. In de praktijk gaat het kind na een dagdeel op school te zijn geweest mee naar de BSO. Heeft dit wennen 's morgens op school heeft plaatsgevonden dan brengen de pedagogisch medewerkers van de TSO het kind na het eten weer terug naar de peutergroep. Heeft dit wennen 's middags plaatsgevonden dan halen de ouders na het werk het kind op bij de BSO. Zo wordt toegewerkt naar een hele dag naar school in combinatie met BSO.

Het doorstromen op de BSO naar de volgende groep kan per locatie verschillen.

Door het open-deuren-beleid bij de BSO en de gezamenlijk activiteiten kennen de kinderen de andere basisgroep ruimtes en pedagogisch medewerkers van de locatie en verloopt de overstap heel soepel.

Bij BSO kinderen die doorstromen naar een volgende groep op dezelfde locatie kan het wennen in de andere groep spelenderwijs gebeuren. Vaak wordt met de ouders afgesproken dat de pedagogisch medewerkers het kind tussendoor al eens een uurtje laten spelen in de nieuwe groep. Ouders en pedagogisch medewerkers kunnen deze stap bij het kind aankondigen en het er op voorbereiden.

De volgende stap is dat de ouders het kind op de nieuwe groep brengen en halen. De pedagogisch medewerkers van beide groepen houden goed in de gaten of het kind zich (nog) prettig voelt in de groep en hebben hierover onderling contact.

Er kan ook voor gekozen worden de kinderen na iedere schoolvakantie door te laten stromen naar een nieuwe groep. Kinderen worden daar voor de zomervakantie op voorbereidt en starten na de zomer in een nieuwe klas en in een nieuwe BSO groep. Klasgenoten en vriendjes en vriendinnetjes worden zoveel mogelijk bij elkaar geplaatst zodat het wennen makkelijker verloopt. Een pedagogisch medewerker (mentor) van de nieuwe groep krijgt een overdracht van de gegevens en bespreekt deze met de ouders tijdens de kennismaking.

Dagopvang 0 tot 4 jaar

Bij alle groepen is er per dag een vast team van pedagogisch medewerkers aanwezig.

De babygroep biedt opvang aan maximaal 9 kinderen (van 10 weken t/m 12 maanden) met 3 pedagogisch medewerkers.

De dreumesgroep bestaat maximaal 11 kinderen (van 12 maanden tot 27 maanden).

De peutergroep bestaat uit maximaal 16 kinderen (tussen de 2 en 4 jaar). Bij de overgang van de baby- naar dreumes en van dreumes naar de peutergroep wordt extra aandacht besteed aan ouder en kind om de overgang zo prettig mogelijk te laten verlopen. Afspraken hierover staan in ons wenbeleid.

De verticale groep bestaat uit maximaal 12 kinderen (van 10 weken tot 4 jaar).

Peuterspeelgroep

In de peuterspeelgroepen werken we met twee beroepskrachten. De groep bestaat maximaal uit 16 kinderen in de leeftijd vanaf 2 tot 4 jaar.

Siem

Bij Siem werken een pedagogisch medewerker en een leerkracht samen op de groep. De groep bestaat uit maximaal 16 peuters vanaf 3 jaar.

Om kinderen de gelegenheid te geven een veilige plek in de groep te verwerven en een band met de pedagogisch medewerkers op te bouwen, werken wij binnen de opvang van 0 tot 4 jaar met een wenprotocol.

Buitenschoolse opvang 4 tot 13 jaar (BSO)

In de BSO werken we met vaste pedagogisch medewerkers per basisgroep. De formatie is zo dat bij de leeftijd van 4 tot 7-jarigen op elke tien kinderen één pedagogisch medewerker staat. Een groep bestaat uit 20 kinderen begeleid door twee pedagogisch medewerkers. Vanaf 8 jaar kunnen de groepen uit 24 kinderen bestaan. Wij werken met aparte groepen voor kinderen in de onder- en bovenbouw. Bij een BSO-locatie met vier groepen of meer zijn de indelingen per leeftijd. Kinderen van groep 1 en 2 bij elkaar, groep 3 en 4, 5 en 6, 7 en 8 bij elkaar. Bij de locatie met 1 BSO-groep is de leeftijd van 4 tot 13 jaar in 1 groep. Bij locatie Villa Ambacht is de leeftijd gesplitst in 4 tot 6 en van 6 tot 12 jaar.

Op woensdag en vrijdag worden groepen samengevoegd omdat de bezetting dan laag is. Ook tijdens vakanties worden groepen samengevoegd. Na inventarisatie bij de ouders wordt voor de hele vakantieperiode de groepen samengesteld. Hierbij worden koppelgroepen samengevoegd. De teams zorgen ervoor dat er altijd vertrouwde pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.

Dagprogramma

Om kinderen van 0 tot 4 jaar structuur en houvast te bieden, hanteren we een dagindeling waarin verschoningsmomenten, eten en drinken, slapen en spelen vaste onderdelen zijn.

Er is een balans tussen rustige momenten en momenten waarin thema gerichte activiteiten op de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind worden aangeboden.

De opvang van baby's in het eerste levensjaar vereist speciale aandacht. Alle ervaringen die zij opdoen, vormen een fundament voor de rest van hun leven. Het werken met baby's vereist speciale vaardigheden die de pedagogische medewerkers beheersen doordat ze de training Baby's In-Zicht hebben gevolgd.

Op onze peutergroepen en peuterspeelgroepen werken we met het VE-taalstimuleringsprogramma "Uk en Puk". Puk is een handpop en woont bij de peuters. Puk wordt overal bij betrokken, bij het zingen, in de kring, bij het voorlezen en alle andere activiteiten. Via Puk worden kinderen gestimuleerd te praten en mee te doen met een groepsactiviteit.

In het VE-beleidsplan staat zo concreet en toetsbaar mogelijk, de wijze beschreven hoe de ontwikkeling van het jonge kind wordt gestimuleerd, onder andere op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling. We informeren ouders van de PSG tijdens het intakegesprek over ons VE beleid. Het VE-beleidsplan staat ter inzage op de website van het SOL.

Het VE-beleidsplan is onderdeel van dit pedagogisch beleid en per SOL opgesteld en vastgelegd.

Bij Siem krijgen de peuters van 3 jaar een educatief programma aangeboden waarbij spelend leren voorop staat. Het programma bij Siem maakt de overstap naar de basisschool voor de peuter makkelijker.

De buitenschoolse opvang betekent voor de kinderen vrije tijd en ontspanning. Bij de kinderen van 4 tot 13 jaar wordt de dagindeling voor een groot deel bepaald door het schoolritme. De basis is een gezellige en sfeervolle plek creëren. Van hieruit bieden de pedagogisch medewerkers verschillende individuele en groepsgerichte initiatieven, activiteiten en workshops aan. Daarbij wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met behoeften en wensen van het kind. Kinderparticipatie is een vast onderdeel.

In de schoolvakanties wordt gewerkt met een activiteitenprogramma dat is opgesteld door de pedagogisch medewerkers in samenspraak met de kinderen.

Buitenspelen

Buitenspelen behoort elke dag tot de mogelijkheid, ongeacht de weersinvloeden maar wel op verantwoordelijke wijze. Buitenspelen moet toereikend zijn voor ieder kind van elke leeftijd en naar behoefte van het kind worden gestimuleerd door pedagogisch medewerkers. Buitenspelen is gezond en stimuleert de motorische ontwikkeling en biedt plezier. Ook bij minder mooi weer is het streven dat er naar buiten wordt gegaan. Daarbij kan het gebeuren dat de kleding vies wordt. Wij adviseren dan ook, om teleurstelling te voorkomen hier rekening mee te houden. Pedagogisch medewerkers houden rekening met de behoefte van het kind. Buitenspelen wordt ook meegenomen in het open-deuren -beleid. Willen kinderen naar buiten of kiezen ze voor een binnen activiteit. Er wordt gekeken naar leeftijd en aanbod van spel materiaal. Buitenspelen is deels vrij spelen en deels begeleid spelen, ontdekken en dat kan in een veilige en kindvriendelijke buiten speelruimte.

Open-deuren-beleid

Vanuit onze pedagogische visie hebben we gekozen voor een open-deuren-beleid met een dagelijks aanbod van verschillende activiteiten in verschillende ruimtes. Kinderen krijgen zo meer bewegings- en speelruimte. Ze hebben de gelegenheid om zelf beslissingen te nemen en naast de kinderen van hun eigen groep ook de kinderen van de andere groep te leren kennen. Het vertrekpunt blijft de stamgroep.

Binnen de BSO worden verschillende activiteiten aangeboden. Deze zijn gericht op sport en spel, kunst en cultuur. Bij deze activiteiten gebruiken we alle ruimten van de BSO en van andere organisaties waarmee we samenwerken.

Activiteiten die buiten de stamgroep of stamgroepruimte plaatsvinden gebeuren altijd onder begeleiding van 1 of meer vaste pedagogisch medewerkers zodat het voor het kind veilig en vertrouwd is en ze op ieder gewenst moment een vertrouwd persoon kunnen bereiken.

Denk daarbij in de dagopvang aan:

- Samen spelen in de gezamenlijke hal (aangrenzend aan de stamgroepsruimtes) en op de aangrenzende buitenspeelplaats. Is zeker voor peuters belangrijk om zo meer speelruimte te krijgen en om ook in andere dan de vaste groepsruimtes te komen.

Kinderen komen zo in aanraking met nieuwe materialen en activiteiten die zij in de eigen groepsruimte niet hebben (denk aan een speelhuis, speelmatten, klimrek). Dit gebeurt met kinderen uit de eigen stamgroep en ook met kinderen van meerdere groepen samen.

Kinderen worden soms vrij gelaten in de keuze of ze meegaan of in de stamgroepsruimte blijven of er wordt bewust voor gekozen om met de hele groep te gaan.

Een pedagogisch medewerker kan ook de keuze maken met een klein sub groepje een activiteit doen in de hal om zo rust te creëren of meer persoonlijke aandacht te bieden bij b.v. een knutsel of beweegactiviteit of voorleesactiviteit.

- Of bij het vieren van feesten (Pasen, Sinterklaas, Kerst).

Deze activiteiten vinden meestal in de ochtend tussen 9:30 en 11:30 uur en soms nog in de namiddag tussen 15:00 en 16:30 uur

- Op ontdekking in de aangrenzende groep (verbonden door een verschoonruimte) gebeurt meestal spontaan door de kinderen van de dreumes groep.
- Peutergym onder leiding van Hi5 in de groepshal of gymzaal. Dit duurt een half uur en is altijd met de hele groep onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers.
- Op verzoek van het kind op visite bij broertje of zusje als de werkzaamheden en de grote van de groep het toelaten.

Denk in de BSO hierbij aan:

- De kinderen bij de BSO starten na schooltijd met elkaar in groepsverband in hun BSO ruimtes. Daarna kunnen de kinderen deelnemen (maar is geen verplichting) aan de activiteiten volgens het open-deuren-beleid (in andere groepsruimtes, buiten en in de centrale hal, speelzaal/gymzaal van of in de school).

Een vaste pedagogisch medewerker van de groep begeleidt de kinderen bij de activiteiten.

Om de veiligheid te bewaken en duidelijk te hebben waar alle kinderen zijn vullen de kinderen hun naam op het planbord in bij de activiteit die zij gaan doen.

Om 17:30 uur gaan zij weer terug naar hun eigen basisgroep.

- Op verzoek van het kind op visite bij broertje/ zusje / vriendje als de werkzaamheden en de grote van de groep het toelaten.
- Of bij het vieren van feesten (Pasen, Sinterklaas, Kerst).

Personeel

SOL Ambacht werkt alleen met gekwalificeerde pedagogisch medewerkers op MBO- en hbo-niveau. Op de locaties staan vaste pedagogisch medewerkers zodat er altijd een vertrouwd aanspreekpunt is voor ouders. Op de locaties werken ook stagiaires van de opleiding Pedagogisch Werker niveau 3 en 4. De stagiaires werken onder verantwoordelijkheid van de pedagogisch medewerker en werken boventallig, dus naast de pedagogisch medewerkers. Wat een stagiaire allemaal mag doen op de groep staat beschreven in ons stagebeleid. (zie bijlage) Op enkele locaties is er een groepshulp. De groepshulp verricht vooral huishoudelijke en verzorgende taken op een locatie. De SOL manager heeft de dagelijkse leiding en is zowel voor ouders als voor de medewerkers het eerste aanspreekpunt. Tevens zorgen zij, samen met het team, voor een goede werkomgeving en het op de juiste manier in praktijk brengen van het pedagogisch beleidsplan. Het team wordt aangevuld met pedagogisch medewerkers die op invalbasis beschikbaar zijn. De invalkrachten werken zo veel mogelijk voor één locatie zodat u en de kinderen hen leren kennen. We brengen de kinderen van en naar school met de bus of lopend. Deze wordt bestuurd door een medewerker of een taxichauffeur. Er is altijd een bekende medewerker als begeleiding bij aanwezig. Wij werken niet met vrijwilligers op de groepen.

Inzet personeel

Alle teams werken met een dienstrooster welke opgesteld wordt door de leidinggevende. Bij de dagopvang wordt er met twee- en drie dienstitijden gewerkt. 7.00 tot 16.30 uur 8.00 tot 17.30 uur en 9.00 tot 18.30 uur. Bij twee dienstenrooster wijken we op de volgende tijden af van de BKR-regeling: Van 8.00 tot 9.00 uur, van 13.15 tot 14.15 uur en van 16.30 tot 17.30 uur. Tussen 7.30 -8.00uur, 9.00 en 13.15 uur, 14.15 tot 16.30 uur en 17.30 tot 18.00 uur wijken we niet af van de leidster kind ratio.

Bij een situatie met drie diensten per dag wijken we op de volgende tijden af van de BKR-regeling: Van 8.15 tot 9.00 uur, van 13.15 tot 14.45 uur en van 17.15 tot 18.00 uur. Tussen 7.30 -8.15 uur, 9.00 en 13.15 uur, 14.45 tot 17.15 uur en 18.00 tot 18.30 uur wijken we niet af van de leidster kind ratio. Van elke (koppel)groep start er een pedagogisch medewerker vroeg en is er een pedagogisch medewerker laat. De kinderen worden opgevangen in de voor hen bekende ruimten. Dit zijn de stamgroep en de speelhal welke verbonden is met de stamgroep.

Bij de buitenschoolse opvang wordt er tijdens schoolweken niet afgeweken van BKR regeling. Alle pedagogisch medewerkers starten op hetzelfde tijd en werken tot aan het einde van de dag. Tijdens schoolvakanties/studiedagen geldt voor de BSO dezelfde als voor de dagopvang. Van elke (koppel)groep start er een pedagogisch medewerker vroeg en is er een pedagogisch medewerker laat. De kinderen worden opgevangen in de voor hen bekende ruimten. Dit zijn de basisgroep en de speelhal welke verbonden is met de basisgroep.

Pedagogisch medewerkers gaan tussen de middag een half uur met pauze. Ook hiervoor geldt een rooster. De vroege dienst gaat om 13.15 uur, de late dienst om 13.45 uur. Bij een drie dienstenrooster gaat vroege dienst gaat om 13.15 uur, de tussendienst gaat om 13.45 uren de late dienst om 14.15 uur. Zo is er altijd een vaste pedagogisch medewerker bij de kinderen. Op het moment dat er een pedagogisch medewerker alleen in het pand is met een aantal kinderen zorgt de SOL manager voor een achterwacht. Indien van toepassing zijn de afspraken hierover per locatie vastgelegd. Een achterwacht kan een tweede persoon zijn aanwezig in het pand of een persoon die binnen 15 minuten op de locatie aanwezig kan zijn.

3. Welbevinden van het kind als individu en binnen de groep

Algemene uitgangspunten

Ieder kind is uniek. Karakter en persoonlijkheid zijn medebepalend voor de wijze waarop en het tempo waarin ieder kind zich ontwikkelt. De ontwikkeling van kinderen speelt zich in de eerste plaats af in de eigen omgeving, waar de ouders als belangrijkste opvoeders een rol vervullen. We zien de rol van de kinderopvang en de individuele pedagogisch medewerkers daarbinnen als een aanvulling op de opvoeding thuis

Het is goed dat kinderen in de BSO-leeftijd zich geleidelijk meer op de buitenwereld richten en daarbij eventueel ook buiten de BSO-locatie activiteiten ontplooiën. Een belangrijk uitgangspunt is dat de pedagogisch medewerkers zich ervan bewust zijn dat de BSO voor kinderen vooral om hun vrije tijd, ontspanning en plezier gaat.

Optimale gezondheid van een kind is belangrijk om zich goed te kunnen ontwikkelen en zich veilig te voelen. Een veilige en hygiënische omgeving is hierin een belangrijk element.

We willen bereiken dat alle kinderen zich welkom voelen en met één of meerdere pedagogische medewerkers een vertrouwensband hebben. Kinderen moeten zich vertrouwt en geborgen voelen tussen de andere kinderen in de groep.

Er is respect en ruimte voor de eigenheid en autonomie van ieder kind. Ieder kind heeft het recht om bij te dragen aan het geheel. Rust en regelmaat binnen het dagprogramma van de groep zorgen ervoor dat het kind zich optimaal kan ontwikkelen.

Een veilige, vertrouwde relatie

Pedagogisch medewerkers zijn emotioneel bij het kind betrokken. Binnen de opvang van 0 tot 4 jarigen vinden wij het belangrijk om te weten hoe de pedagogische aanpak van ouders

is, en wat hun waarden en normen zijn. Via dagelijks contact willen wij een basis leggen voor wederzijds vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers.

De pedagogische medewerkers in de BSO zijn alert op de balans tussen groepsactiviteiten, individuele activiteiten en rustmomenten. Oudere BSO-kinderen voelen meer de behoefte om zelfstandig activiteiten te ondernemen. De pedagogisch medewerkers zullen dit ook stimuleren en hen leren hoe ze dit kunnen aanpakken.

Dagelijkse communicatie

Door de dagelijkse communicatie met kinderen bouwen we een veilige relatie met hen op. Op deze wijze laten we hen weten dat ze welkom zijn, als persoon gewaardeerd worden en dat ze kunnen rekenen op de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn gevoelig voor wat een kind bezighoudt. Ze gaan in gesprek met het kind, laten merken dat ze rekening houden met het kind en het waarderen, en helpen als dat nodig is.

We werken met stam- en basisgroepen die begeleid worden door vaste pedagogisch medewerkers. Daardoor leren kinderen elkaar kennen en wordt het gemakkelijker voor hen om samen te spelen. We zorgen ervoor dat de kinderen zich prettig voelen bij elkaar en vooral plezier met elkaar hebben.

Vertrouwde relatie tussen kinderen

Vertrouwdheid tussen kinderen ontstaat door regelmatig samen te spelen. Door het open deuren beleid maken we gebruik van het hele gebouw. Als kinderen elkaar vaker tegenkomen, wordt het ook makkelijker om samen te spelen. Gevoelens van vriendschap en plezier ontstaan als ze leuk met elkaar kunnen spelen en dezelfde activiteiten leuk vinden. De pedagogisch medewerkers helpen de kinderen om zich veilig bij elkaar te voelen.

Mentorschap

Aan ieder kind van 0 tot 13 jaar wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de bijzonderheden, de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. In de buitenschoolse opvang is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Bij de inschrijving van een kind wordt het kind gekoppeld aan een mentor. Tijdens het intakegesprek krijgt de ouder uitleg over het mentorschap en maakt kennis met de mentor van haar kind. In Konnect wordt de naam van de mentor toegevoegd.

Verdere taken van de mentor:

- Zorgt ervoor dat de bijzonderheden van het kind (denk aan voedingsschema, allergieën, wijziging in telefoonnummers, ect) genoteerd worden en de gegevens in Konnect (IPad) up to date zijn;

- Volgt de ontwikkeling van het kind en speelt in op de individuele behoeften en wensen van het kind. Is verantwoordelijk voor de juiste begeleiding, ondersteuning en signaleert tijdig opvallend gedrag en onderneemt de nodige stappen;
- Is verantwoordelijk voor het invullen van de observaties (zo doe ik, overdracht formulier peuter-kleuter, BOSOS) en het voeren van de oudergesprekken (dit wil niet zeggen dat een andere collega de lijsten niet in mag invullen, maar wel in overleg);
- Neemt, indien nodig, actief deel aan gesprekken met andere professionals (let op: met toestemming van de ouders) (denk aan jeugdteam, leerkracht basisschool);

Tijdens zwangerschapsverlof, langdurig ziekteverzuim of bij vertrek van een mentor worden de kinderen (tijdelijk) overgenomen door een andere pedagogisch medewerker. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Kinderen volgen in hun ontwikkeling

Observeren behoort tot een van de kerntaken. Gericht kijken naar de kinderen geeft inzicht in de ontwikkeling van het kind. Daarbij kunnen we zien of datgene wat we aanbieden werkt, waar de belangstelling ligt en waar het individuele kind behoefte aan heeft.

Om kinderen optimale kansen te geven in de groep waarin ze spelen, zijn de pedagogisch medewerkers altijd bezig met observeren. Regelmatig observeren ze ook de individuele ontwikkeling van het kind. Voor kinderen van 0 tot 2 jaar gebruiken we de methode "Zo doe ik" voor de kinderen van 2 tot 4 maken we gebruik van BOSOS. Een voordeel is dat dit kindvolg systeem ook gebruikt wordt door openbaar onderwijs. Hierdoor ontstaat er een doorgaande leer en ontwikkellijn van peuter naar kleuter en pakt school de lijn op waar wij als kinderopvang hem overdragen. Ouders worden bij de intake geïnformeerd over de observatiemethode en de doorgaande lijn naar het basisonderwijs

Bij het verlaten van de dagopvang, peuterspeelgroep of Siem is er een overdracht naar de basisschool. Dit gaat in samenwerking met de ouder. In de periode voordat het kind start op de basisschool heeft de mentor/pedagogisch medewerker een afrondend gesprek met de ouder over haar kind en ter voorbereiding op de basisschool. Indien akkoord tekent de ouder het overdrachtsformulier. De ontwikkeling, gedrag en eventuele bijzonderheden komen hierin aan bod. De mogelijkheid is er dat ook de leerkracht van school al bij dit gesprek aanwezig is. Wanneer kinderen overgaan van de dagopvang naar de buitenschoolse opvang wordt er toestemming gevraagd aan ouders voor overdracht naar collega's. Ouders tekenen hiervoor. Bij de BSO wordt een intake met de ouder gepland. Tijdens de intake worden gegevens doorgenomen en akkoordverklaringen getekend.

Bij de BSO worden de kinderen ook in hun ontwikkeling gevolgd middels een observatiesysteem voor kinderen vanaf 4 jaar.

De kinderen van 4 tot 12 jaar mogen een tevredenheidsformulier invullen. Dit wordt met hen besproken. Alle observaties worden in groepsoverleggen besproken. Hieruit volgen werkafspraken gericht op de begeleiding en stimulering van het kind. Aan de hand van het kind-volgsysteem worden de oudergesprekken gevoerd. Op het moment dat er zorg is over de ontwikkeling of gedrag van het kind volgen we het stroomschema observeren en welbevinden individuele kind. De pedagogisch medewerker observeert eerst gericht het kind en bespreekt haar bevindingen met haar leidinggevende. Met de ouders worden de bevindingen besproken en of zij dit herkennen. Daarna worden de te nemen stappen samen met ouders besproken en vastgelegd.

Wij proberen alle kinderen de ondersteuning te bieden die het kind nodig heeft. Dit doen wij niet alleen. We werken nauw samen met het sociaal wijkteam en jeugdteam. Indien noodzakelijk schakelt de SOL manager het jeugdteam in voor ondersteuning in extra zorg. Dit doen we niet zonder de ouders erbij te betrekken. Vanaf het eerste moment van zorg gaan we in gesprek met de ouder en stellen samen met de ouder een plan van aanpak op. Indien noodzakelijk zal de ouder in contact gebracht worden met het jeugdteam. Dit kan met een verwijzing naar het jeugdteam of het plannen van een gesprek tussen ouder, SOL manager en lid jeugdteam.

Bij een vermoeden van mishandeling of misbruik geldt een ander plan van aanpak. Hiervoor maken we gebruik van ons protocol meldcode kindermishandeling en misbruik. Wanneer er een vermoeden is betrekken we daar direct de ouders bij. Dit door met de ouders in gesprek te gaan en vandaar uit een stappenplan uitzetten.

4. Ontwikkelingsgericht werken en competenties van kinderen

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een kindvriendelijke omgeving waarin veiligheid, een goede sfeer, zekerheid en vertrouwen gewaarborgd zijn. Zij laten de kinderen in hun waarde. De pedagogisch medewerkers zijn op de hoogte van de verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen en stimuleren de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind.

Ontwikkelingsgericht werken betekent bij ons dat wij met het spelmateriaal, de inrichting van de verschillende ruimten en het activiteiten aanbod aansluiten bij de behoefte, ontwikkeling en interesse van de kinderen.

Vanuit de kennis die de pedagogisch medewerker heeft over de ontwikkeling en eigenheid van het kind en de kennis over ontwikkelingsgebieden en competenties van kinderen, zoekt

de pedagogisch medewerker aansluiting bij het kind om het in zijn ontwikkeling te ondersteunen.

Door observatie en gesprekken met het kind weet de pedagogisch medewerker welke interesse het kind heeft, observeert ze welke stappen het kind neemt in zijn ontwikkeling en wat het kind daarvoor nodig heeft om verder te komen. Het gaat daarbij om vragen als: is dit herhaling van een activiteit of is het kind toe aan een nieuwe uitdaging, en kan het kind al zelfstandig een beslissing nemen of heeft het nog hulp nodig?

Ontwikkelingsgericht werken doen pedagogisch medewerkers de hele dag. Bij de verzorgingsmomenten richten wij ons op de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van het kind. Kan het kind al zelf een boterham smeren of heeft het hulp nodig. Kan het kind al zelf zijn jas aan doen of niet. Kunnen andere kinderen misschien helpen. Kan de baby al op haar buik rollen of optrekken?

De pedagogisch medewerker:

- Zorgt voor informatie over de thuissituatie;
- Heeft goed overleg met collega's en ouders;
- Zorgt voor een heldere observatie en voert gesprekken met het kind;
- Heeft geduld, straalt rust uit en geeft ieder kind aandacht;
- Is creatief en heeft kennis over alle ontwikkelingsfasen- en gebieden en kan deze omzetten in handelen;
- Is flexibel.

Pedagogische (opvoedings)doelen en competenties:

Emotionele veiligheid,

Het kind moet zich veilig en geborgen voelen. Het zit lekker in zijn vel en voelt zich thuis. Het maakt echt contact met de groepsleiding en met de andere kinderen. Het is tevreden en durft zijn gevoelens te uiten. Het is ondernemend en gaat op onderzoek uit en gaat uit zichzelf spelen. Het neemt aan het eind van de dag ook weer gemakkelijk afscheid. Voor de emotionele veiligheid van kinderen is het van belang dat ze voldoende privacy hebben en dat ze kunnen spelen zonder voortdurend toezicht en sturing van de pedagogisch medewerkers.

De rol van de pedagogisch medewerker bij de emotionele veiligheid:

- Voldoende aandacht voor het wennen in een nieuwe groep;
- Gevoelens van blijdschap, verdriet, angst en woede bij ieder kind serieus nemen;
- Mogelijkheden bieden aan het kind om zich veilig te voelen, zodat het zich kan hechten. Zorgdragen voor geborgenheid, waarin een bepaalde mate van structuur en voorspelbaarheid aanwezig is. Vaste pedagogisch medewerkers, rituelen en vieringen;
- Aandacht hebben voor lichaamstaal (inleven, invoelen en begrijpen) en ingrijpende gebeurtenissen in het leven van een kind;
- Een sfeer creëren waarin iedereen zich welkom voelt, want ieder kind is uniek;

Persoonlijke competentie,

Een kind heeft autonomie en ontwikkelt persoonlijke vaardigheden. Dit is onder meer te herkennen aan een goed ontwikkeld zelfvertrouwen. Daarnaast neemt het kind initiatieven en kan het problemen zelf oplossen. Het gebruikt zijn eigen talent en is ondernemend. De spraak en taal zijn goed ontwikkeld, evenals de grove en fijne motoriek.

Rol van de pedagogisch medewerker bij het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

- Zorgdragen voor een uitdagende omgeving die tegemoetkomt aan het verlangen van kinderen om op verkenning te gaan, nieuwe dingen te ontdekken en zich de wereld eigen te maken;
- Zorgen voor afwisseling van rustige en meer actieve activiteiten en voor voldoende gevarieerd spelmateriaal. Zo leren kinderen spelenderwijs de grenzen van hun eigen kunnen en kennen te ontdekken. Die ervaring helpt grenzen te verleggen en daarvan te leren;
- Aandacht besteden aan de ontwikkeling van de motoriek, spraak- en taalontwikkeling, de verstandelijke ontwikkeling en creativiteit;
- Kinderen helpen hun zelfvertrouwen te ontwikkelen door hen te stimuleren, waarderen en complimenteren;
- Kinderen leren om conflicten op te lossen;
- Kinderen aanmoedigen in de BSO nieuwe interesses en hobby's te ontwikkelen;
- Aandacht hebben voor lichamelijke veranderingen en de ontwikkeling van seksualiteit;
- Kinderen stimuleren gezond en veilig gedrag te vertonen;

Sociale competentie,

Kinderen zijn sociaal competent als ze in een groep kunnen functioneren en als ze hun sociale vaardigheden ontwikkeld hebben. De kinderen houden rekening met anderen en zijn in staat samen te delen, spelen en conflicten op te lossen. Kinderen hebben inlevingsvermogen en de sociale contacten met kinderen en volwassenen zijn goed. Ze kennen de grenzen van de ander en gaan daar niet overheen. Ze kunnen omgaan met winnen en verliezen en kunnen tegenslagen incasseren. Ze passen zich gemakkelijk aan in een andere omgeving met andere regels. Kinderen zijn weerbaar en assertief maar komen ook op voor anderen.

Rol van de pedagogisch medewerker bij het ontwikkelen van sociale competenties:

- Kinderen bij naam noemen;
- Kinderen koppelen om elkaar te helpen en b.v. samen taken te doen;
- Kinderen met elkaar in contact brengen en interactie stimuleren d.m.v. activiteiten en spelen in de diverse hoeken;
- Kinderen begeleiden bij het verwoorden van het stellen van grenzen en het benoemen van intenties;
- Kinderen leren overleggen, accepteren en respecteren d.m.v. hoor en wederhoor (luisteren naar elkaar);

- Kinderen leren te vragen of ze mee mogen spelen met een ander;
- Zelf het goede voorbeeld geven, gewenst gedrag laten zien;
- Vriendschappen stimuleren en behouden door kinderen de gelegenheid te bieden samen te spelen;
- Nieuwe kinderen, die nog b.v. weinig kunnen praten extra in hun contact met de anderen ondersteunen. B.v. een kind bij de hand nemen en meedoen met spel met anderen waarin het zonder taal te gebruiken mee kan spelen;
- Stimuleren van een positieve groeps sfeer en kinderen aanmoedigen als het gaat om samen spelen en samen delen;
- Aanbieden van groepsactiviteiten en zorg dragen voor evenwicht tussen groeps- en individuele activiteiten;
- Aanleren van het principe geven en nemen en hoe ze conflicten kunnen oplossen;
- Leren hoe ze zich kunnen inleven in de ander en begrip kunnen tonen voor de ander;
- Leren dat iedereen anders is en dat iedereen gelijkwaardig is;
- Belonen van gewenst gedrag gaat voor corrigeren van ongewenst gedrag;
- Ongewenst gedrag bestraffen we alleen als corrigeren niet helpt;
- Kinderen vanaf 4 jaar aanmoedigen om actief mee te doen met kinderopparticipatie en kinderactiviteiten en om verantwoordelijkheid te nemen voor hun omgeving;

Kinderparticipatie binnen de BSO

We vinden het belangrijk dat kinderen mee kunnen denken en praten over het reilen en zeilen op de BSO. Kinderparticipatie vindt op alle groepen plaats en is voor alle leeftijden. Iedere fase van de ontwikkeling heeft een eigen manier van meedenken, beslissingen nemen en terugkijken, bijvoorbeeld op activiteiten. Het stimuleert de communicatieve vaardigheden (nadenken, onder woorden brengen, uitbeelden) de creativiteit, een positief zelfbeeld en het groepsgevoel.

Kinderen uitdagen per ontwikkelingsgebied.

Het spelenderwijs uitdagen van het kind gebeurt de hele dag. Voor ons is het eigen en unieke ontwikkelingstempo van de kinderen maatgevend in de begeleiding van de kinderen. Wij stimuleren kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals:

- Motorische vaardigheden (bijv. leren lopen);
- Cognitieve vaardigheden/ verstandelijke ontwikkeling (bijv. ruimtelijk inzicht);
- Taalontwikkeling (bijv. leren praten);
- Creatieve vaardigheden (fantasiespel en omgaan met materialen).

Stimuleren van de grove motoriek doen wij o.a. door: - leren zitten, kruipen lopen en rennen - Fietsen - Klimmen - Kopje duiken, rollen. Stimuleren van de fijne motoriek gebeurt o.a. leren iets vast te pakken, door tekenen, rijgen, verven, kleien, prikken, knippen, scheuren, spelen met scheerschuim, water en zand en plakken.

Om de cognitieve vaardigheden van het kind te stimuleren bieden wij veelsoortige materialen aan, zoals: puzzels, duplo, insteekmozaïek, vormenplankjes en kleurenspeletjes. Dit ontwikkelingsgebied komt veelal voor in de gezamenlijke kringactiviteiten. Ook voelen,

ruiken, luisteren en proeven gaat bij kinderen de hele dag door. Deze zintuigen stimuleren wij door de kinderen in contact te brengen met water, vingerverf, klei, scheerschuim en sop. Tijdens de maaltijden worden de smaak- en reukontwikkeling gestimuleerd. De oog-hand coördinatie wordt bevorderd met de volgende materialen: verschillende constructiematerialen, kralen, hamertje tik etc.

Om kinderen te stimuleren in hun taalgebruik, maken wij gebruik van verschillende boekjes, memorie, lotto, peuterdomino en kwartetspelletjes. Praten doen we de hele dag. De pedagogisch medewerkers benoemen wat ze doen, herhalen woorden, oefenen woordjes met de kinderen.

Bij het stimuleren van creatieve vaardigheden worden verschillende materialen aangeboden waar kinderen zelf iets van kunnen maken. Denk aan papiersoorten, stof, verf, lijm, maar ook verkleedspullen fantasiespel en minitoneelstukjes.

5. Het overbrengen van waarden en normen

Wat zijn nu waarden en wat zijn normen?

Een waarde vertelt iets over wat wij waardevol vinden, de dingen in het leven waar je je voor in wilt zetten. Een waarde is subjectief. Normen zijn de regels en afspraken die bij zo'n waarde passen.

Van huis uit krijgen we allemaal waarden en normen mee. Bij het werken in de kinderopvang zijn er veel verschillende individuen met verschillende waarden en normen. Toch werken we allemaal met de waarden en normen van de organisatie.

Bij SOL Ambacht gelden de volgende waarden:

- Respect voor anderen en jezelf;
- Klantgericht;
- Vriendelijk;
- Eerlijk zijn tegen een ander en jezelf;
- Verantwoordelijkheid voor wat je doet en zegt;
- Betrouwbaar, integer;
- Betrokken bij de kinderen, ouders, collega's;
- Ontwikkelingsgericht werken;
- Duidelijkheid en structuur bieden;
- Hygiëne en netheid;
- Positief benaderen van kinderen en de situatie;

De normen die bij deze waarden horen, komen terug in huis- en gedragsregels. In dit werkplan beschrijven we één voorbeeld. Het bespreken en afstemmen van werkafspraken en gedragsregels zijn een steeds terugkerend onderwerp in teamvergaderingen,

groepsoverleggen en functioneringsgesprekken. Alles staat en valt bij het gedrag van alle medewerkers die deze waarden en normen moeten naleven.

Een van de waarden is het positief benaderen van het kind en de situatie. Als norm hebben we de werkafspraken dat we geen 'nee' meer zeggen of 'blijf af, niet doen'. In plaats daarvan benoemen we het gedrag dat we graag willen zien en helpen we het kind met een voorbeeld.

Conflicten op een positieve manier oplossen en sturen vereist van de pedagogisch medewerker dat die goed nadenkt over de aanpak.

Het overbrengen van waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen voortdurend een rol. Kinderen die van jongs af aan geleerd hebben zich in te leven in de gevoelens van een ander zullen de waarden en normen van diverse culturen en gezinssamenstellingen eerder accepteren en respecteren.

Om normen en waarden over te kunnen brengen, moet iedereen zich bewust zijn van zijn eigen handelen. Pedagogisch medewerkers en SOL managers hebben een respectvolle, open houding naar ouders, kinderen en collega's en handelen hier ook naar.

Alle medewerkers van SOL Ambacht zijn zich bewust van bestaande vooroordelen bij zichzelf en bij anderen over geloof, etniciteit, sociale klasse, sekse en seksuele geaardheid. De medewerkers staan kritisch tegenover deze meningen en ongewenst gedrag dat daaruit voortvloeit. Zij zijn erop gericht dat zij op geen enkele wijze negatieve meningen laten horen over bepaalde groepen in onze samenleving.

Pedagogisch medewerkers houden rekening met de 8+ groep en de specifieke behoeften. Zij hebben een zelfstandigheidverklaring en leren zo ook buiten de BSO participeren in de maatschappij.

Omgaan met elkaar

We leren kinderen op een positieve manier met elkaar om te gaan. Een kind wordt gevormd door de omgang met volwassenen en andere kinderen. Op beide niveaus is sprake van een voortdurende uitwisseling van waarden en normen in communicatie en interactie.

We leren kinderen waarden als samen spelen, samen delen, elkaar helpen, samen conflicten oplossen, rekening houden met elkaar, omgaan met verschillen en regels.

De pedagogisch medewerkers begeleiden de kinderen in wat wel en niet hoort, of wat wel en niet mag. Dit doen wij door de situatie positief te benaderen, uit te leggen waarom iets niet mag en kinderen voorbeelden te geven van wat wél kan.

Deze positieve benadering is ook het uitgangspunt in de samenwerking onderling en met ouders. De pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie en zijn zich bewust van hun houding ten opzichte van elkaar.

Socialisatie cultuuroverdracht van waarden en normen:

Kinderen zijn gesocialiseerd als ze vertrouwd zijn met de normen en waarden van de omgeving, als ze de regels (van thuis, opvang, school, vereniging en de straat) kennen en hier goed mee om kunnen gaan. Ze weten wat wel en niet mag en kan. Ze hebben hun eigen manier gevonden om zich aan te passen en toch te zijn wie ze zijn. Ze kunnen zich goed handhaven binnen het gezin, bij de opvang, op school en in het algemeen in hun leeftijdsgroep.

Rol van de pedagogisch medewerker bij de socialisatie:

- Zich bewust zijn van eigen persoonlijke waarden en normen. Zij zijn zelf niet waardenvrij en moeten het goede voorbeeld geven;
- Respect tonen voor anderen, hun mening en hun bezit;
- Respect voor gelijkwaardigheid van elk kind en mens, ongeacht leeftijd, afkomst, geslacht en religie;
- Accepteert van kinderen geen agressief gedrag, pestgedrag, liegen en zwart maken van andere kinderen;
- Stimuleert de onderlinge solidariteit bij kinderen;
- Kinderen leren open te staan voor gewoonten en rituelen van andere culturen en daarvoor respect te hebben;
- Kinderen leren wanneer ze grenzen overschrijden;
- Kinderen bewust maken van de wereld;

6. Samenwerking met ouders

Ouders dragen de eindverantwoordelijkheid voor de zorg voor en de opvoeding van hun kinderen. Kinderopvang-Ambacht draagt bij aan de opvoeding van de kinderen. Als ouders hun kind(eren) komen brengen en/of halen is er sprake van gedeelde verantwoordelijkheid; de ouders zijn de eerstverantwoordelijken.

Wij willen dat iedere ouder zich veilig voelt. Tijdens de wensperiode voor nieuwe kinderen zorgen wij ervoor dat ook de ouders vertrouwd raken met de groep en de locatie.

Verbondenheid tussen ouders en pedagogisch medewerkers schept voor het kind een gevoel van veiligheid en vertrouwen.

Ouders kunnen met hun vragen en kritiek terecht bij de pedagogisch medewerkers en de locatiemanagers. We informeren ouders helder en duidelijk en proberen een beeld te krijgen van de thuissituatie.

Het uitwisselen van informatie gebeurt op verschillende momenten:

- Tijdens het intakegesprek;
- Bij het halen en brengen van de kinderen, via de schriftjes of ouderapp, in de 10 minutengesprekken en tijdens ouderavonden;
- Als het kind 4 jaar wordt, is er een overdracht tussen de kinderopvang, BSO en basisschool;
- Via de website;
- Via mailing;
- Ouderapp

De inbreng van de ouders:

Om ouders te betrekken bij de gebeurtenissen op het kindercentrum vragen wij hen ook om ons te helpen bij het organiseren van activiteiten.

Per locatie is een oudercommissie (OC) aanwezig. Hierin kunnen ouders meepraten en meedenken over locatiegerichte zaken. Een afgevaardigde van de oudercommissie neemt ook plaats in de Centrale Ouder Commissie (COC). Binnen de COC worden zaken besproken zoals het kwaliteitsbeleid, pedagogische beleid en wijziging in de prijs van de kinderopvang. Voor de OC en de COC zijn reglementen opgesteld: het Reglement v/d centrale oudercommissie van SOL Ambacht en Reglement v/d oudercommissie (per locatie) van SOL Ambacht. Daarnaast heeft de lokale oudercommissie ook een Huishoudelijk reglement lokale oudercommissie.

De rol van de pedagogisch medewerker:

- Er is begrip en waardering voor de positie van de ouder;
- Stelt zich open op naar de ouder;
- Draagt zorg voor een heldere overdracht;
- Informeert de ouders schriftelijk en mondeling over de ontwikkeling van hun kind;
- Informeert de ouders over het welzijn van het kind;
- Maakt duidelijke afspraken met de ouder over de zorg van het kind;
- Staat open voor de inbreng van de ouder over sfeer, activiteiten en opvoeding;
- Betrekt ouders bij feesten en groepsactiviteiten;

Bijlage 1

Taken en verantwoordelijkheden stagiaire BOL-opleiding niveau 3 en 4/HBO

Stagiaires van een BOL-opleiding zijn boventallig en zij worden niet als pedagogisch medewerker ingezet. Uitzondering hierop is het incidenteel vervangen van de vaste pedagogische medewerker op de groep in geval van ziekte of tijdens het afleggen van de proeve van bekwaamheid als onderdeel van de opleiding, anderzijds tijdens vakanties van de student. Dit is alleen mogelijk vanaf de laatste 6 maanden van het derde leerjaar bij een volwaardig stagejaar. Dit geldt alleen voor studenten van niveau 3 en 4/HBO

Een eerste jaar student kan worden ingezet bij het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten, onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker. Inzet bij verzorgende taken, zoals het verschonen van luiers, het voorbereiden en geven van (fles) voeding gebeurt onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. De stagiaire kan worden ingezet om toezicht te houden op het buitenspelen samen met een vaste pedagogisch medewerkster

Van een eerste jaar student wordt verwacht dat hij/zij: een enthousiaste werkhouding toont, enthousiast deelneemt aan activiteiten, communiceert met collega's, om kan gaan met feedback, kennis maakt met ouders, op de hoogte is van het dagritme en hieraan deelneemt en de bijzonderheden van de kinderen weet (evt. allergieën, niet gehele kind dossier)

Een tweede jaar student kan worden ingezet bij het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten, onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker. Inzet bij verzorgende taken, zoals het verschonen van luiers, het voorbereiden en geven van (fles) voeding, naar bed brengen en uit bed halen gebeurt onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker.

De stagiaire kan worden ingezet om toezicht te houden op het buitenspelen samen met een vaste pedagogisch medewerkster.

Van een tweede jaar student wordt verwacht dat hij/zij: initiatief neemt, kinderen stimuleert, inzicht heeft in de taken en hiernaar handelt, kennis heeft gemaakt met het pedagogisch beleid, feedback kunnen geven en ontvangen en kleine overdrachten doet naar ouders.

Een derde jaar student kan worden ingezet voor het begeleiden van knutsel- of spelactiviteiten; in eerste instantie onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker en later, als zij voldoende ervaring heeft opgedaan, zelfstandig. Ook kan zij worden ingezet om toezicht te houden op het buitenspelen. Inzet bij verzorgende taken, zoals het verschonen van luiers, naar bed brengen en uit bed halen, het voorbereiden en geven van (fles) voeding, gebeurt in eerste instantie onder toezicht van een vaste pedagogisch medewerker. Op het moment dat de begeleidende pedagogisch medewerker en de opleiding ervan overtuigd zijn dat de vaardigheden die hierbij noodzakelijk zijn

voldoende beheerst worden, mag een stagiaire (niveau 3 of 4/HBO) deze taken zelfstandig uitvoeren.

Van een derde jaar student wordt verwacht dat hij/zij: bewust omgaat met het pedagogisch beleid, eigen handelen reflecteert, deelneemt aan team- en groepsoverleggen, ervaring opdoet (aanwezig zijn) bij 10-minuten gesprekken en intakegesprekken, op de hoogte is van de observatiemethode, op de hoogte is van de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen en gelijkwaardig de groep kan meedraaien (nog altijd boventallig).

De werkbegeleider op de groep stelt de mate waarin iemand zelfstandig ondersteunende taken mag uitvoeren op basis van haar eigen bevindingen, de bevindingen van de praktijkopleider en informatie van de begeleider vanuit de opleiding. De werkbegeleider en de praktijkopleider voeren voortgangsgesprekken met de stagiaires. Hier worden leerdoelen en persoonlijke doelen in besproken en vastgelegd. Vanaf de werkvloer krijgt de stagiaire ook feedback op haar dagelijks handelen.

